

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym

dr Olgi Boczar

Zleceniodawca recenzji

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina działając na podstawie art. 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) pismem datowanym na dzień 7 października 2024 r. poinformowała mnie o wyznaczeniu części składu komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego **dr Oldze Boczar**, które to zostało wszczęte 26 kwietnia 2024 r. Powierzono mi funkcję recenzenta w w/w postępowaniu decyzją Rady Doskonałości Naukowej i Rady Dyscypliny Artystycznej UMFC, o czym informuje wyżej cytowane pismo z 7 października 2024 r.

Podstawowe dane o kandydatce

Dr Olga Boczar zgodnie z informacjami zawartymi w swoim Autoreferacie odebrała gruntowne wykształcenie muzyczne. Ukończyła szkołę muzyczną I stopnia im. Ignacego Jana Paderewskiego w Krośnie oraz Społeczną Szkołę Muzyczną II stopnia – obydwie w klasie fletu poprzecznego. Już w czasie nauki na poziomie szkolnictwa średniego dr Olga Boczar przejawiała zainteresowania muzyką jazzową, co znalazło odzwierciedlenie w uczestnictwie w warsztatach dedykowanych temu gatunkowi muzycznemu (Brzozów, Puławy). Podczas wspomnianych kursów dr Olga Boczar kształciła się u muzyków tej rangi co: Piotr Wojtasik, Artur Dutkiewicz, Sibel Kose, Janusz Szrom czy Jerzy Głowczewski.

W roku 2011 dr Olga Boczar uzyskała dyplom licencjacki, a w 2013 r. dyplom magisterski w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach – niestety Habilitantka nie zawarła informacji w czyjej klasie wokalne ukończyła obydwa stopnie wyższej edukacji. Równolegle ze studiami pobierała także nauki w policealnym Studium Jazzu im. Henryka Majewskiego w Warszawie – tu również brak informacji pod czym kierunkiem kształciła się dr Olga Boczar.

Stopień doktora sztuk muzycznych Pani Olga Boczar otrzymała w 2017 roku na Wydziale Wokalno – Aktorskim Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Dysertacja pt. *Jazzowe implikacje synkretyzacji folklorystycznej. W poszukiwaniu muzycznych środków wyrazu* została przygotowana pod kierunkiem prof. dra hab. Roberta Cieśli.

Obecnie dr Olga Boczar zatrudniona jest w UMFC w Warszawie na Wydziale Wokalno – Aktorskim jako wykładowca śpiewu musicalowego na **stanowisku asystenta**, a także na

Uniwersytecie Rzeszowskim w Instytucie Jazzu i Muzyki Rozrywkowej jako wykładowca śpiewu na stanowisku adiunkta.

Przebieg dotychczasowej pracy naukowo - zawodowej (miejsca pracy, zajmowane stanowiska):

- **2021** do dnia dzisiejszego – Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, Wydział Wokalno – Aktorski; specjalność: musical, wykładowca śpiewu musicalowego, stanowisko: **asystent**
- **2014** do dnia dzisiejszego – Uniwersytet Rzeszowski, Instytut Muzyki, kierunek: Jazz i Muzyka Rozrywkowa; wykładowca śpiewu, stanowisko: **adiunkt**
- **2012 – 2019** – Prywatna Szkoła Muzyczna dla obcokrajowców w Warszawie *Le passion de la musique*; nauczyciel emisji głosu (prowadzenie zajęć i szkoleń w języku angielskim)
- **2013 – 2014** – Uniwersytet Rzeszowski, Wydział Artystyczno – Pedagogiczny; wykładowca emisji głosu z retoryką
- **2013 – 2014** – Studium Wokalistyki Estradowej w Katowicach; nauczyciel kształcenia słuchu i zespołów wokalnych

Ocena przedstawionych osiągnięć naukowych albo artystycznych

Zgodnie z wymaganiami art. 219 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 za zm.) przedstawionym przez dr Olę Boczar **osiągnięciem artystycznym**, które stanowi podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego jest **autorska płyta** Kandydatki pt. **Oddycham** wydana przez Requiem Records w roku 2023.

Album wraz z Panią Olgą Boczar współtworzyli:

Olga Boczar – wokal główny (1-8), chórki, flet (2,6); **Michał Zaborski** – altówka; **Przemysław Florczak** – flet, klarnety, saksofony (1, 2, 5, 7); **Karol Makowski** – puzon (2, 6, 7); **Andrzej Gondek** – gitara (3); **Zbigniew Chojnacki** – akordeon (1, 7); **Łukasz Ojdana** – fortepian; **Wojciech Pulcyn** – kontrabas, **Sebastian Frankiewicz** – perkusja; **Street Quartet** (4, 8) w składzie: **Przemysław Pacek**, **Cecylia Chinek** – skrzypce, **Klara Chinek** – altówka, **Zuzanna Nierubca** – wiolonczela.

Aranżacje: **Nikoła Kołodziejczyk** – aranżacje dla kwartetu smyczkowego (4, 8); **Karol Makowski** – aranżacje sekcji dętej (2, 6, 7), **Przemysław Florczak** – aranżacje sekcji dętej (1)

Realizacja dźwięku: **Paweł Lipski**, **Jakub Krukowski** (Sound and Wave Studio, Warszawa);
Mix, mastering: **Mateusz Sołtysik**

W całości przedstawione dzieło artystyczne jest, jak mówi sama Kandydatka, (...) *wynikiem kontynuacji zainteresowań folklorem(...)*, które w tym przypadku zyskały formę połączenia muzyki jazzowej z elementami kultury i muzyki żydowskiej.

Płyta *Oddycham* Pani Olgi Boczar jest w pełni autorskim przedsięwzięciem Kandydatki. Wszystkie bowiem kompozycje zawarte na dysku są autorstwa Habilitantki (muzyka), z wyjątkiem tradycyjnej starodawnej pieśni żydowskiej *Puncha, Puncha* – którą to jednak Artystka opracowała i wykonała w języku *ladino*. Teksty, które znalazły się na nagraniu pochodzą z wczesnego tomiku Juliana Tuwima *Juwenalia I* – wyjątek stanowi kompozycja *Oddycham*, do której Pani Olga Boczar napisała też słowa. W ramach prezentowanego dzieła artystycznego Habilitantka dała wyraz swojej jasnej i bardzo konkretnej wizji artystycznej, przejawiającej się w logice przebiegu formy, zabiegach aranżacyjnych i instrumentacyjnych (również poprzez dobór muzyków/wykonawców) i ogólnym bardzo spójnym nastroju nagrania. **Artystkę cechuje niewątpliwie wysoka kultura i wyobraźnia muzyczna, kreatywność, a także, co niezwykle istotne, odwaga twórcza.** Połączenie dwóch światów muzycznych: nowoczesnego jazzu wykorzystującego harmonię modalną z elementami folkloru żydowskiego, przejawiającego się w charakterystycznej pulsacji (7/4, 5/4), specyficznej melodyce i określonym doborze instrumentarium przywodzącym na myśl muzykę klezmerską (akordeon, klarnet i klarnet basowy, instrumenty smyczkowe), wydawać by się mogło pomysłem dość ryzykownym i wymagającym pod względem realizacji. Artystka sprostала jednak znakomicie temu jakże trudnemu i nieoczywistemu zadaniu.

Całość przedstawionego dzieła artystycznego – jego dynamikę i ogólny nastrój znakomicie spina mezzosopranowy głos Habilitantki. Odnajdziemy w nim bogactwo niuansów dynamicznych, artykulacyjnych i interpretacyjnych, a nade wszystko nieskazitelną intonację. Dodać w tym miejscu należy, że oprócz głównej partii wokalne również chórki, które znalazły się na płycie są wykonane przez Panią Olgę Boczar, wzbogacając całość i nadając jej charakterystycznego kolorytu.

Na uwagę zasługuje także korespondencja muzyki i słowa – tu - poprzez trafne uchwycenie prozodii tekstu i jej podkreślenie przez muzykę. Dzięki znakomitym umiejętnościom wokalnemu Habilitantka była w stanie oddać różnorodny charakter poszczególnych tekstów – od smutku, melancholii do radości czy elementów bardziej dramatycznych. Artystka na potrzeby nagrania zdaje się świadomie rezygnować lub ograniczyć użycie wokalne techniki *vibrato*, co wydaje się uzasadnionym zabiegiem artystycznym biorąc się pod uwagę szeroko pojęte nawiązanie do folkloru. Dzięki temu całość zyskuje spójność stylistyczną i ekspresyjną

Niezwykła wartość prezentowanego albumu została dostrzeżona również przez uznanych krytyków i dziennikarzy jazzowych (Dionizy Piątkowski *Era Jazzu*, Adam Dobrzyński *Jazz Forum*, Przemysław Urbaniak *jazzsoul.pl*), którzy podkreślali dojrzałość artystyczną wokalistki, oceniali jako jeden z najpiękniej zaśpiewanych albumów ostatnich dwudziestu lat, zwracali uwagę na wyszukaną interpretację. **Zdecydowanie album *Oddycham* to pomost między tradycją a nowoczesnością.**

Osiągnięcia artystyczne

Pani dr Olga Boczar wykonawczo zadebiutowała na profesjonalnej scenie muzycznej w roku 2009 na Międzynarodowym Festiwalu Jazz Jamboree podczas koncertu *Jacek Kaczmarski na jazzowo* (wspólnie z Anną Serafińską i Januszem Szromem). Od tego momentu jej kariera muzyczna nabiera rozmachu, a sama Artystka koncertuje z uznanymi muzykami takimi jak: Lora Szafran, Anna Serafińska, Janusz Szrom, Jan Smoczyński, Wojciech Pulcyn, Paweł Dobrowolski, Łukasz Ojdana, Nikola Kołodziejczyk i wielu innych.

Artystka ma na swoim koncie udział w wydarzeniach tej rangi co: Jubileuszowy koncert z okazji 70. urodzin Jonasza Kofty w Studio Koncertowym im. Agnieszki Osieckiej w Warszawie (2012), koncert *Wieczór* w Belwederze na zaproszenie Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego (2012), 50. Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej w Opolu (2013), recital w Operze i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku (2017), koncert w Pałacu na Wodzie w Łazienkach Królewskich w Warszawie z zespołem *Something Blue*, koncert autorski w Operze Narodowej w Warszawie. Oprócz koncertów krajowych Artystka brała także udział w wydarzeniach o zasięgu międzynarodowym. Do najważniejszych z nich należą: koncert z trio Istvana Gyarfasa w Budapeszcie (Węgry), koncert autorski z Noe Seculą w Aarburgu (Szwajcaria), koncert autorski podczas konferencji TEDxZurich, Technology, Entertainment, Design, „Re-building” w Zurichu (Szwajcaria).

W swoim dorobku artystycznym Kandydatka posiada szereg nagrań płytowych spośród których wymienić należy: debiutancki album autorski *Olga Boczar Music Essence Little Inspirations* (wydawnictwo: Charmelle, Boczar Records, 2015), album *Błogo* Agnieszki Musiał na którym znalazły się dwie kompozycje autorstwa Pani Olgi Boczar (*Miłość, Utulę*; 2017), płyta autorska *Tęskno mi, tęskno* (wydawca: For Tune), album *Oddycham* (2022).

Habilitantka daje się poznać jako Artystka konsekwentnie podążająca drogą własnego rozwoju i zainteresowań – na przestrzeni całej działalności artystycznej Kandydatki obcujemy z wokalistką łączącą elementy folkloru z muzyką jazzową czy popularną, a także autorką tekstów i kompozytorką. Tworzy to obraz spójnie obranej ścieżki artystycznej i konsekwentnie rozwijanych, ugruntowanych zainteresowań oraz inspiracji twórczych.

Za swoją działalność artystyczną dr Olga Boczar była wielokrotnie nagradzana, a do najważniejszych wyróżnień należą: **nominacja** do nagrody **Fryderyk 2016** w kategorii *Jazzowy Fonograficzny Debiut Roku*, stypendium twórcze Stowarzyszenia Autorów ZAIKS (2020), **stypendium** w ramach programu stypendialnego **Młoda Polska 2021**, **Nagroda Rektora UMFC** w Warszawie za działalność artystyczną, dydaktyczną i organizacyjną (2023).

Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne i popularyzujące naukę

Oprócz bogatej działalności artystycznej dr Olga Boczar od momentu ukończenia studiów prowadzi bogatą działalność pedagogiczną na różnych szczeblach edukacji i w ramach różnych jednostek dydaktycznych. Z lektury Autoreferatu jasno wynika, że Kandydatka swoją działalność pedagogiczną traktuje jako proces bardzo złożony, na który składają się nie tylko zagadnienia natury wokalne, ale szereg innych elementów mających wpływ na prawidłowy aparat wykonawczy młodego wokalisty. Stąd udział Habilitantki w szkoleniach dotyczących m. in.: techniki Alexandra – *Od swobody ciała do lekkości życia* (2019), *Rehabilitacji zaburzeń głosu* (2019), *Terapii posturalnej i twarzowo czaszkowej a głosu* (2019), *Diagnozie i leczeniu zaburzeń stawów skroniowo żuchwowych w praktyce logopedy* (2020), by wymienić tylko niektóre z nich. Ponadto dr Olga Boczar brała udział w szkoleniach rangi międzynarodowej poświęconych powiązanej tematyce, które odbyły się w Austrii (2018), Salt Lake City – USA (2020), Londynie (2020), co szczegółowo opisuje Kandydatka w swoim Autoreferacie.

Podkreślenia wymaga także fakt, że dr Olga Boczar uczestniczyła w wyjeździe szkoleniowym w ramach programu wymiany akademickiej **ERASMUS +**, w dniach 17-24.04.2023 w Politecnico do Porto w Portugalii.

Bogata działalność pedagogiczna Kandydatki znajduje odzwierciedlenie w nagrodach studentów, którzy zdobywali wielokrotnie laury konkursowe podczas takich wydarzeń jak m. in.: *Spotkania Wokalistów Jazzowych* w Zamościu, *I Międzyuczelniany Konkurs Musicalowy* w Poznaniu, *Ogólnopolski Konkurs Wokalny Pamiętajmy o Osieckiej* w Teatrze Nowym w Poznaniu, *Festiwal Piosenki Polskiej* w Warszawie i in.

W ramach pracy uczelnianej poza dydaktyką Kandydatka była współorganizatorką IV Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Tribute to Jazz* na Uniwersytecie Rzeszowskim w grudniu 2023 roku.

Praca pedagogiczna dr Olgi Boczar obejmowała **funkcję opiekuna/ koordynatora roku** w ramach kierunku *Jazz i muzyka Rozrywkowa* na Uniwersytecie Rzeszowskim w latach 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024. Od roku 2022 Kandydatka jest także **promotorem pomocniczym prac naukowych** na Uniwersytecie Rzeszowskim w ramach kierunku *Jazz i Muzyka Rozrywkowa*; tam też od roku 2019 jest członkiem zespołu programowego wspomnianego kierunku.

Pani dr Olga Boczar ma także na swoim koncie udział w pracach jury w ramach takich konkursów jak: *Śpiewajmy Przeboje Naszych Rodziców* w Białoleckim Ośrodku Kultury w Warszawie (2014), konkurs zespołów muzycznych *Juwenaliada* w Krośnie (2015), *Sceniczny Otwarty Festiwal Artystyczny SOFA* w LXIV w LO im. St. I. Witkiewicza w Warszawie (2015), *OFPA Piosenka w meloniku* w Rzeszowie (2019). W roku 2020 Habilitantka była członkiem komisji podczas przesłuchań CEA uczniów szkół muzycznych II stopnia kierunku wokalistyka jazzowa, organizowanym przez Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie.

Konkluzja

Dr Olga Boczar jest Artystką wszechstronną o ugruntowanej pozycji zawodowej, dającą się poznać nie tylko jako świadomy i wrażliwy wykonawca, ale także Kompozytorka i Twórczyni w szerokim rozumieniu tego słowa. Posiada w swoim dorobku artystycznym nie tylko repertuar muzyki jazzowej czy rozrywkowej, ale może przede wszystkim ten, który jest w całości jej autorskim dokonaniem. Poza działalnością artystyczną jej bogata działalność dydaktyczna, poparta ciągłym doskonaleniem zawodowym, działalność popularyzatorska i organizacyjna dają obraz osoby zaangażowanej, twórczej a także samodzielnej w organizacji pracy i życia kulturalnego.

Biorąc pod uwagę bogatą działalność artystyczną i pedagogiczną stwierdzam, iż przedstawiony na potrzeby niniejszego postępowania dorobek artystyczny, dydaktyczny i organizacyjny dr Olgi Boczar spełnia wymagania art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 ze zm.) i wnoszę o jego przyjęcie.

prof. dr hab. Wojciech Niedziela

